

Br: *5/2-900/25-2441*

19. jun 2025.

INFORMACIJA

o pripremama za predsjedavanje Crne Gore Komitetu ministara Savjeta Evrope: novembar 2026 – maj 2027. godine

Imajući u vidu da će se **Crna Gora od novembra 2026. godine po prvi put naći u rukovodećoj ulozi Savjeta Evrope (SE)** kao najstarije panevropske organizacije, na predlog Ministarstva vanjskih poslova, Vlada Crne Gore je već u junu 2024. godine usvojila prvu Informaciju o predsjedavanju Crne Gore Komitetu ministara Savjeta Evrope: novembar 2026 – maj 2027. godine. Tada je donijet i niz zaključaka sa ciljem strateškog usmjeravanja procesa, uključujući i obavezu Ministarstva vanjskih poslova da o toku priprema izvijesti Vladu do kraja II kvartala 2025. godine.

Polugodišnje **predsjedavanje Crne Gore završiće se u maju 2027. godine**, ministarskom sjednicom kada će Crna Gora imati priliku da ugosti 46 ministara vanjskih poslova država članica SE. Sama sjednica, ali i ukupno predsjedavanje, predstavlja jedan od najvažnijih zadataka u novijoj diplomatskoj istoriji Crne Gore, koji će ujedno biti i svojevrsan logistički, organizacioni i politički izazov za cjelokupnu administraciju.

Iako predsjedavanje Komitetu ministara traje šest mjeseci, obaveze Crne Gore i uključenje u procese rukovođenja Organizacijom počinju i znatno ranije. Već **od maja ove godine, Crna Gora je postala članica Biroa Komiteta ministara na nivou zamjenika**, koga, uz državu koja predsjedava, čine i predstavnici dvije prethodne i tri naredne predsjedavajuće države. Članstvo u Birou podrazumijeva sastanke na nivou stalnih predstavnika država u Strazburu na nedjeljnom nivou, na kojima se usaglašava agenda zasijedanja Komiteta ministara na nivou zamjenika i definišu stavovi u odnosu na sva tekuća i otvorena pitanja na agendi Savjeta Evrope. Crna Gora biće članica Biroa i godinu dana nakon što formalno završimo predsjedavanje, te se obaveze države završavaju tek u maju 2028. godine. Šest mjeseci prije početka predsjedavanja, u periodu od maja do novembra 2026. godine, naša država će predsjedavati posebno zahtjevnim formatu Komiteta ministara koji je posvećen nadzoru nad izvršavanjem presuda Evropskog suda za ljudska prava.

Procesom predsjedavanja koordinira Ministarstvo vanjskih poslova, ali ono, zbog svoje kompleksnosti i širokog mandata Savjeta Evrope, **podrazumijeva konsolidaciju kapaciteta i angažovanje i drugih resora**, zajedničku pripremu u političkom, programskom i organizacionom smislu, kao i koordinisano djelovanje na nacionalnom planu tokom predsjedavanja.

Pripreme za predsjedavanje – aktivnosti MVP: Proteklu godinu obilježilo je intenziviranje odnosa Crne Gore i Savjeta Evrope, čemu svjedoče i brojne posjete i susreti visokih zvaničnika, uključujući i **posjetu generalnog sekretara Savjeta Evrope Alana Bersea Crnoj Gori 2-4. aprila 2025. godine**. Tokom svih susreta, poslata je snažna poruka da je predstojeće **predsjedavanje naše države Komitetu ministara SE izuzetno značajna prilika kada Crna Gora može mnogo da uradi i pokaže**, te da iz pozicije buduće članice Evropske unije **doprinese demokratskoj stabilnosti i bezbjednosti Evrope**.

U periodu od usvajanja Informacije o predsjedavanju u junu 2024. godine, intenzivirane su pripremne aktivnosti u cilju stvaranja sistemskih, institucionalnih i finansijskih pretpostavki neophodnih za uspješno predsjedavanje Crne Gore Komitetu ministara. Od početka tekuće godine, Ministarstvo vanjskih poslova aktivno radi na sprovođenju mjera za stvaranje neophodnih institucionalnih i kadrovskih kapaciteta kako unutar Ministarstva tako i šire administracije. U tom kontekstu, od početka

ove godine, započeto je kadrovsko jačanje Stalne misije Crne Gore u Strazburu, što će biti nastavljeno i u narednom periodu. Obezbijeđeni su prostorni preduslovi za rad Misije u ojačanom sastavu, a intenzivno se radi i na stvaranju ostalih tehničkih preduslova za period predsjedavanja, kada će u Strazburu boraviti brojni predstavnici crnogorskih institucija.

U skladu sa zaključkom Vlade br. 10-900/25-53/2 od 23. juna 2024. godine, na predlog Ministarstva vanjskih poslova, Vlada Crne Gore je 16. januara 2025. godine usvojila Odluku o obrazovanju **Radne grupe za pripremu i sprovođenje aktivnosti u okviru predsjedavanja Crne Gore Komitetu ministara Savjeta Evrope u periodu novembar 2026 – maj 2027. godine**, („Službeni list CG”, broj 8/25). Radnu grupu čini četrdeset predstavnika resornih institucija, visoko-rukovodnog i ekspertsko-rukovodnog nivoa, iz 21 institucije koje ostvaruju saradnju sa Savjetom Evrope. Radnom grupom predsjedava v.d. generalne direktorice za multilateralne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova. Jedan od glavnih ciljeva ranog formiranja Radne grupe je mapiranje saradnje koju nadležni resori ostvaruju sa Savjetom Evrope, i koordinacija sveukupnih aktivnosti na nacionalnom nivou.

Uz osiguranje snažnih institucionalno-kadrovskih kapaciteta na nivou Vlade, za uspješno **predsjedavanje Crne Gore Komitetu ministara Savjeta Evrope biće od ključne važnosti pravovremeno opredjeljivanje neophodnih finansijskih sredstava za naredni trogodišnji period.**

Ministarstvo vanjskih poslova već drugu godinu za redom, u okviru redovnog budžeta, ima odvojeni program za predsjedavanje Savjetu Evrope i ostvaruje kontinuiranu saradnju sa Ministarstvom finansija u pogledu osiguranja adekvatnog godišnjeg i srednjoročnog finansijskog okvira za predsjedavanje. Imajući u vidu da **budžetske implikacije cjelokupnog predsjedavanja direktno zavise od programa predsjedavanja**, iste se bliže mogu odrediti tek nakon detaljne pripreme šestomjesečnog programa, što će biti jedan od glavnih zadataka Radne grupe do kraja godine, u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta Evrope. Imajući u vidu brojnost događaja koji će biti organizovani tokom predsjedavanja, kako na visokom političkom, tako i na ekspertskom nivou, neophodno je da svaka institucija, pravovremeno planira finansijska sredstva i kadrovske kapacitete za događaje iz svoje nadležnosti, u skladu sa programom predsjedavanja koji će utvrditi Vlada, na predlog Radne grupe.

Međuresorska koordinacija: U skladu sa članom 5 Odluke o obrazovanju Radne grupe za predsjedavanja Crne Gore Komitetu ministara SE, koja predviđa kvartalno održavanje sastanaka, u **prvih pet mjeseci od formiranja Radne grupe, održana su dva sastanka, 10. marta i 17. juna.** Radna grupa upoznata je sa dinamikom procesa pripreme za predsjedavanje, kao i obavezama koje očekuju administraciju kako u pripremnom periodu, tako i tokom samog predsjedavanja. Radna grupa je utvrdila i razmotrila više dokumenata, uključujući Poslovnik, Plan rada Radne grupe za 2025. godinu, Hodogram predsjedavanja, Presjek saradnje Crne Gore sa Savjetom Evrope, Pregled predstavnika Crne Gore u okviru ekspertskih tijela Savjeta Evrope i Koncept komunikaciono-vizuelnog segmenta predsjedavanja.

Radna grupa je sa posebnom pažnjom pristupila osiguranju pretpostavki za blagovremenu pripremu pratećeg kulturnog programa predsjedavanja, imajući u vidu potrebu ranog planiranja programa i budžeta kulturnih i drugih institucija koje će u njemu učestvovati, kao i ugovaranja prostora u Strazburu za njihovo sprovođenje. Sa ciljem efikasnijeg i djelotvornijeg izvršavanja zadataka Radna grupa je na prvom sastanku donijela **odluku da se formira Podgrupa za kulturni program u okviru predsjedavanja** Crne Gore Komitetu ministara, kojom ko-predsjedavaju Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo kulture i medija, a čine ga predstavnici Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva turizma, Ministarstva sporta i mladih, Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija kao i Zajednice opština. Podgrupa za kulturu je do kraja juna održala **dva sastanka, 23. aprila i 10. juna.** U skladu sa zaključcima, Ministarstvo kulture i medija raspisalo je poziv za kulturne institucije i ustanove da podnesu predloge projekata i programa koji bi bili dio kulturog programa predsjedavanja, a koji će biti razmatrani na sastancima Radne grupe planiranim za III i IV kvartal o.g. Na predlog Podgrupe, Radna grupa donijela je odluku o potrebi što snažnijeg uključivanja **mladih**, kako tokom

procesa priprema tako i tokom samog predsjedavanja, a postignuta je saglasnost o važnosti definisanja širih strateških ciljeva predsjedavanja i priprema adekvatnog okvira za komunikacije.

Uz blagovremeno definisanje političkih prioriteta kao i programa predsjedavanja, do kraja tekuće godine, biće posebno važna adekvatna priprema i koordinacija između institucija za predsjedavanje Crne Gore Komitetu za nadzor nad izvršenjem presuda Evropskog suda za ljudska prava (CMDH), kako u pogledu formiranja odgovarajućih stavova u odnosu na konkretna pitanja na agendi Komiteta, tako i u odnosu na pitanja izvršenja presuda od strane naše države u predmetima koji su predmet razmatranja Komiteta. U okviru predsjedavanja Crne Gore, održaće se dva redovna zasijedanja CMDH-a, u junu i septembru 2026. godine.

Važnost i šanse predsjedavanja: Crna Gora treba da sagledava predstojeće predsjedavanje, ne samo kao stručno-političku obavezu administracije koja proizilazi iz članstva u međunarodnoj organizaciji, već kao **strateški trenutak** za zamajac u ispunjenju državnih vanjskopolitičkih ciljeva i interesa. Imajući u vidu da se predsjedavanje poklapa sa vremenskim periodom planirane finalizacije EU integracionog procesa, **predsjedavanje otvara izuzetno značajnu platformu sa koje se može djelovati sa ciljem zagovaranja za članstvo Crne Gore u ključnim državama članicama EU.** Sa druge strane, predsjedavanje nudi mogućnost snaženja i regionalne uloge Crne Gore kao predvodnice integracionih procesa, uz mogućnost organizovanja pratećih događaja u državama Zapadnog Balkana (i Istočne Evrope) na teme koje će biti u fokusu crnogorskog predsjedavanja.

Proces predsjedavanja Komitetu ministara Savjeta Evrope biće važno iskoristi kao platformu za pozicioniranje Crne Gore kao **moderne, proaktivne i evropski orjentisane države** i za snažnu promociju bogatog i raznovrsnog **kulturnog naslijeđa, te naših turističkih potencijala i sveukupnih ekonomskih mogućnosti.** Ovo je šansa da Crna Gora afirmiše i veću **vidljivost svojih istaknutih stručnjaka u različitim oblastima** među državama članicama, kao i u okviru same Organizacije, **da uključi mlade u proces predsjedavanja doprinoseći jačanju demokratske participacije,** te da istakne autentične vrijednosti naše države - od **otvorenosti, interkulturalnosti i tradicije suživota, do otpornosti, inkluzivnosti i odgovornosti.**

Preliminarni tematski okvir i naredni koraci: Crna Gora treba da definiše **tematske i političke prioritete predsjedavanja, koji će odražavati njene nacionalne interese, ali i agendu Savjeta Evrope** i širi geopolitički kontekst. Radna grupa za predsjedavanje razmotrila je preliminarne šire tematske okvire predsjedavanja. Imajući u vidu ustavno opredjeljenje Crne Gore da se razvija kao ekološka država, te da je jedno od osnovnih njenih obilježja multietnički sklad i interkulturalizam, ocijenjeno je da bi oblasti *kulture i zaštite životne sredine*, trebalo da budu među prioritetima predsjedavanja, kao i oblast *obrazovanja i jačanja uloge mladih, posebno kroz nauku i inovacije*, imajući u vidu njihov značaj za odgovor društava na demokratsko nazadovanje, i doprinos ekonomskom prosperitetu. Akcentovana je i važnost sagledavanja tema *vještačke inteligencije, vladavine prava, uključujući ljudska prava i krivično-pravna pitanja, oblast sajber kriminala i borbe protiv dezinformacija*, koji su među glavnim izazovima današnjice.

Težeći ostvarenju što većeg doprinosa tokom predsjedavanja, Crna Gora je imala konsultacije sa Moldavijom i Monakom (državama koje će predsjedavati prije Crne Gore) o mogućnosti programskog usaglašavanja aktivnosti, kako bi se kroz zajedničko djelovanje i saradnju bolje odgovorilo izazovima i ostavio trajniji pečat pojedinačnih predsjedavanja tri male države.¹

Uz definisanje **političkih prioriteta** za šestomjesečno predsjedavanje, **tematskog programa** predsjedavanja koji će obuhvatiti **konferencije na visokom i ekspertskom nivou** u Strazburu i u Crnoj Gori, kao i pripremu pratećeg **kulturnog programa** predsjedavanja, neophodna je i priprema adekvatnog **vizuelnog identiteta** predsjedavanja, obezbjeđivanje **radno-promotivnog** materijala,

¹ Kao potencijalne teme, identifikovane *podrška konvencijskom sistemu SE, borba protiv nasilja nad ženama* (Istanbulska konvencija), kao i *zaštita i jačanje prava djece/mladih* (moguće Lanzerote konvencija, obrazovanje).

protokolarnih poklona, kao i kontinuirana **komunikaciju** sa ciljanim javnostima o aktivnostima u kontekstu predsjedavanja.

Polazeći od opsega aktivnosti koje podrazumijeva predsjedavanje, njihovo sprovođenje u više država i lokacija, **neophodno je u narednom periodu pažljivo sagledati operativno-logističke aspekte planiranih aktivnosti**, kako u pogledu organizovanja konferencija i sastanaka, tako i u pogledu pripreme i izvođenja kulturnog i turističko-promotivnog dijela programa (angažovanje umjetnika, zakup sala, transport brendiranog upotrebnog materijala i sl).

Kako bi se osigurali maksimalni učinci predsjedavanja, jedan od prvih koraka biće **izrada strategije/komunikacionog plana** predsjedavanja Crne Gore Komitetu ministara Savjeta Evrope.

Uzimajući u obzir sve predstojeće obaveze u susret približavanju predsjedavanju, neophodna će biti dinamizacija održavanja sastanaka Radne grupe i njenih podgrupa već od početka naredne godine. Paralelno sa jačanjem Misije i intenziviranjem dinamike rada, **nužno je i jačanje kadrovskih kapaciteta unutar Ministarstva vanjskih poslova**, naročito u nadležnoj direkciji koja vrši stručnu i organizacionu pripremu cjelokupnog procesa.